

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as part hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HÍRLEVELEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezső üggyédek.	Előzetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	--------------------------------	---	---	---

Városi képviselők

választására készül a törvényhatóság. Rövid néhány hét múlva urna elé járul a város választó közönsége, hogy leadja szavazatát azokra, akiket érdemesnek és méltónak tart arra, hogy a közgyűlésen képviseljék a város polgárságának érdekeit, akikről feltételezi és elvárhatja, hogy előbbre vigyék a várost, hogy a fejlesztési munkából kiveszik a részüket.

A választásra készülődnek a pártok. Ennek a készülődésnek a visszhangja a munkapárt által nyilvánosságra hozott jelölések és a munkapárt hivatalos orgánumban, a Bajai Hirlapban közreadott vezércikk.

A cikk szelleme és a jelölés ténye között való eltérés megvilágítása miatt alább közöljük a Bajai Hirlapnak „Város atya jelölés. Tisztujtás” című vezércikkét egész terjedelmében és egyben megtegyük a cikk és a jelölések között felmerülő eltérésre a magunk megjegyzését is.

A Bajai Hirlap hivatkozott vezércikke ez:

Baja közigazgatási élete fontos és komoly lépéshez közeledik. Ugyanis ezen évben jár le városi tisztviselőink hatévi mandátuma, midőn egyrészt egyes állásoknál már a nyugdíjba való lépések következtében is változások állhatnak be, másrészt meg a városi bizottsági állások egy jórésze is lejár, mikor bizonyára megismétlődnek a korteskedések, hogy kiki a maga emberét vihesse be a törvényhatóságba.

Kívánatos is, nemcsak pártszempontból, hanem főleg a város haladásának és tekintélyének nagy érdekéből is, hogy akadjanak egyes érdemes polgárok, akik minden erejükkel odatörekedjenek, hogy a városi képviselőtestület igazán odavaló, független, értelmes és nem mindenáron pártoskodó, hanem mindenben igazságszerető, értelmes és komoly egyének beválasztása által reformáltassék, mert csak a város jövőjén önzetlen szeretettel, odaadással csüngő polgárok lélekemelő tömörülése mozdíthatja elő a város fejlődését minden téren.

Hiszen Baja mily jelentékeny emporiuma lehetne Bácskának, nemcsak fekvése, hanem lakosainak számánál, kereskedelménél, iparánál és földművelésénél fogva is. Ezért igazán létkérdés reá nézve az: kik intézik sorsát a jövőben?

Azért, aki szeretettel csüng ennek fejlődé-

sén, aki átérzi annak nagy horderejét, hogy az a város, amely elmarad a század nagy versenyében, hátraszorítja saját lakóságának minden rétegét: az eltekintve minden párt-érdektől és félretéve minden egyéni, rokon és ellenszenvet, igazán örömmel üdvözölhetne minden egészséges és üdvös irányt, mely a városi ügyek rendezése és gondozása ügyében minden téren egy kis reformálásra törekednék, tekintet nélkül a pártokra, mert hiszen városi dolgokban egyéni kell lenni mindazoknak, akik önzetlenül szolgálják a közérdeket.

Azonban sajnós, hogy mindezekkel szemben legalább egyelőre valami sajátságos, szinte megmagyarázhatatlan közöny mutatkozik minden részről. Vagy talán ez nem is közöny, hanem inkább zárkózottság, a lapangó forrongás leplezése? Ugy talán az a visszafojtott lélegzetű nyomottság, ami az emberi küzdelmeket megsejtő lelkeket úgy fekszi meg, mint a vihar előtt a levegő mozdulatlansága a természetet?

Nem akarunk pesszimisták lenni! Inkább higyjük, hogy ez a mutatkozó csend, ez a minden agyarkodás nélküli mozdulatlanság bizonyára nem annyira közöny, nem is vihart jelző nyomottság, mint inkább az emberi gondolkodásnak, a haladás szellemének hatása alatt való folytonos finomodása, mely lassankint rávezeti a politikai jogok gyakorlására hivatott polgárokat annak az igazságnak megismerésére, hogy az egymással szembeállított elvek küzdelmében a szenvedéyyességig fokozott indulatok termik a társadalmi életre nézve a legkeserűbb gyümölcsöket.

Ennél fogva nagyon tévedne az, aki a mutatkozó békés csendet, vagy tartózkodást a közállapotokkal való megelégedésre akarná visszavezetni. Hiszen mindenki sajnálattal látja, hogy városi közéletünk valósággal beteg, sorvadásban szenved, amelyben egymás után sorvadnak el életerős fájának éltető gyökerei: a közügyek iránt való lelkesedés, az egymás javán való buzgokodás. Sorvad itt a közérdek, sorvad a jogos magánérdek is. Résztveletlenség fészkelte be magát az emberek szívébe és szárnyszegették lettünk a város fejlődésére irányított legtöbb célunk kivételében. Hiszen még a legkedvezőbb körülmények között is, midőn a koalíció vezérférfiának unokaöccse volt a főispánunk, még akkor sem sikerült ugyszólván semmi, mert hiányzott a köztevékenységnek éltető eleme: az igazi lelkesedés, kitartás és összetartás. Épen ezért föl kell tételoznünk, hogy a mutatkozó csendben és tartózkodásban nem a közügyekkel való megelégedés, hanem a megfinomult lelkek azon közös óhaja jut kifejezésre, hogy jobb sorsra méltó városunk javát célzó törekvéseink s küzdelmeink mindenkor férfias, érett komolysággal, az elvek kölesönös tiszteletben tartásával, a guny indulatkeltő fegy-

vereinek mellőzésével, az elkeseredés szenvedélyessége nélkül folyjanak.

Mindenki érzi annak szükségességét, hogy városunk ügyeit minden jóérzelmű polgárnak szívében kell hordani és hogy ha célt akarunk érni, akkor minden vonalon a munka, a tett erejének kell felpezsdülnie. Ezért minden nemesen gondolkodó agyat, minden nemesen verő szívet át kell hatnia azon törekvésnek, hogy az anyagi erők megszerzésével és a közbizalom megszilárdulásával az általános haladás színvonalán méltó helyet vívjunk ki számunkra. Mert minden eöl kitérni azzal, hogy semmihez sincs pénzünk, szegények vagyunk, mint a templomegere, nagy a pótdadónk ugyis, minek emeljük újabb intézményekkel, nem vezet célhoz, mert kiöl belőlük minden lelkesedést a közügyekért. Ez szüli aztán a jobbakban is a semmitetés és nem-törődömséget, ezért fogja el ez az érzet a városi politika vezetőségét is, akiket pedig első sorban illet a kezdeményezés, főként a helyes irányítás kötelezettsége. Pedig a városnak fejlődni kell, mert e téren a stagnálás már maga is visszafejlődés.

Igaz, hogy nagy baj a város anyagi eszközök hiánya, de mi mégis nagyobb hibának tartjuk, hogy nálunk nagyon kevesen vannak, akik e város fejlesztése érdekében igazi hajlandóságot mutatnának valamit tenni is és a közügyek iránt, legalább a multban, csak akkor mutatkozott valami érdeklődés, ha a célszerűség vagy szükség kívánta intézkedések új pótdadókkal fenyegettek, mert ilyenkor rövidlátóan szűkkeblűségükben még a legjobb tervet is elleneztek, csak hogy a pótdadó valamicskét ne emelkedjék.

Ezért oly elfásult, elernyedtt és a kellő fegyelmezetesség nélkül oly tehetetlen nemcsak a nagyközönség, melynek érdeklődése minden közügyet az adott körülmények között teljesen megcsappant, hanem a város atyái is, akik csupa cirkumspektumságból kitérnek olyan kötelezettségektől is, amelyek egy önértékes és celtudatos város-politikában önként értődnek és amelyeknél bárkinek lehet transigálni, csak épen a város legfőbb intézőinek nem.

Egyébként nem akarunk legalább még most, városunk intézői elé tükröt tartani, mert attól tartunk, hogy esetleg a tükröt tartják hibásnak.

A »B. H.« ebből ezt következteti és így végzi:

»Most csak inkább annak a biztos reményünknek és előlegezett bizalmunknak akarunk kifejezést adni, hogy ugy a tisztujtás, mint a törvényhatósági bizottság felfrissítése Baja városának egy szebb korszakát fogja megnyitni.«

Stipló.

* * *

Első sorban a legnagyobb elismeréssel vagyunk a cikk írója iránt és egész a

befejező következtetéseiig minden szavát aláírjuk és ezt magunkévá tesszük.

Ellenben éppen a B. H. által ugyan azon számban közölt munkapárti jelölések homlokegyenest ellenkeznek a cikk tartalmával, mert a jelölésekben nem az együttműködés, nem a béke, nem a szeretet, nem a teljesen független, értelmes és ment minden pártoskodó, a nem a mindenben igazság szerető és komoly elemek szándékoztatnak beválasztatni a munkapárt által, hanem a jelölést tisztán a pártoskodás és a kortes szenvedély szülte.

Nagyon természetes, hogy a munkapártnak ilyen jelölése mellett a függetlenségi polgárok csak függetlenségi párti polgárokat jelölhetnek és így tusakodást, torzsalkodást, szenvedélyességet és a közügynek kárát látjuk, nem pedig egy szebb jövő kor hajnalhadását.

Vagy kérdezzük a fenti cikk szellemének, intenciójának felel meg a munkapárt jelölése? Kérdezzük? Nem e a cikk kigunyolása az ugyanakkor közzétett bizottsági tagok jelölése?

Színházat

akarnak építeni Cegléden is éppen úgy, mint Baján. A helyzet is ugyan az Cegléden, mint minálunk. Az akarat meg van az építéshez, csak éppen, hogy a pénz hiányzik hozzá. Ott is ugyan az az elv uralkodik, mint itt: Színház építés céljából és okából nem szabad, nem lehet a pótdadót emelni, nem szabad a város szegényebb néposztályát e miatt újabb közterhekkkel sújtani.

Eddig tehát a két város esete teljesen azonos és egyforma. Színház nincs, pénz sincsen arra a célra, de a színház építése már elkerülhetetlen és így gondoskodni kell arról, hogy legyen színelőadásoknak teljesen megfelelő helyiség.

Cegléd is kért színház építéséhez államséglét, és nem kapott, akárcsak mi.

Csak hogy ami azon túl esik, ami a két városban azontúl történt, az már nem egészen egyforma.

Cegléden — mint a fővárosi lapokban olvassuk — szintén felmerült az az eszme, hogy ha nem ad az állam szubvenciót a színház építéséhez és, hogy ha nem akarják, hogy a város túlságosan meglegyen terhelve és mégis felakarják építeni a színházat, úgy az építés költségeinek nagyobb részét társadalmi úton kell előteremteni.

Hallottuk mi ezt már Baján is, sőt láttunk már a papiroson uagyon szép terveket is, de tervek maradtak és várunk évek óta ölbe tett kezekkel valami égből jövő földön túli csudára, amely meghozza a módját annak, hogy

miként épül meg a színház állami szubvenció, pótdadó és társadalmi gyűjtés nélkül.

Nem így Cegléden. Ott másképpen cselekszenek. Az-az, hogy ott cselekszenek és nem várják a sült galambot. Kimondották Cegléden a társadalmi úton való gyűjtést, kiadták a jelszót, hogy mindenki, akinek módjában áll, járuljon hozzá a színház építésének költségéhez a maga anyagi ereje szerint. És mindjárt az első napon tekintélyes összeg gyűlt össze.

A négy ceglédi pénzügyintézet nyitotta meg a hozzájárulás sorozatát. A négy ceglédi pénzügyintézet együttesen százezer koronával járult hozzá a színház építésnek költségéhez.

A pénzügyintézetek nyomban ki is fizették a százezer koronát és a hozzájárulási összeget tíz üzleti évre osztották be. Ezzel aztán meg is vetették a színház alapját és biztosították annak felépítését.

Ha minálunk Baján így volna, ha a bajai pénzügyintézetek követnék s ceglédi példát és egy ilyen, vagy hasonló tekintélyes összeget bocsátanának a színházépítés céljaira, akkor nálunk is hamarosan meg volna oldva a színház építésének kérdése. Csak a jó példával kellene előjárnai. A nagyközönség is szívesen adakoznék és a város is hozzájárulhatna akkor valamely összeggel. A színház kérdése meg volna oldva. Csak a ceglédi példát kell követnünk.

Telefonhírek.

Budapest, 1910. október 25.

Az expozeját nem holnap mondja el Lukács László pénzügyminiszter, mert a szerdai képviselőházi ülést teljesen lefoglalja magának a horvátok ismert delegacionális ügye. Így a pénzügyi expoze csütörtökre maradt, amikor is valami ovációt akarnak rendezni a pénzügyminiszternek a nagy kölcsön sikeres nyélbeütéseért és azért, hogy az 1911. állami költségvetés deficit nélkül van. — Az ováció tényleges célzata pedig az, hogy a Lukács ellen való forrongást a külvilág előtt leplezzék.

Ex lex lesz alighanem január hó elsején ismét. A kormánynak a bankügyben vallott csúfos kudarc miatt erős és együttes akcióra készül a két függetlenségi párt és minden valószínűség szerint obstrukció lesz.

Ha ez megfelel a valóságnak, akkor 1911. év január elsején ismét törvényen kívüli állapot következik Magyarországra.

Schönaich közös hadügyminiszter megbukott. Ezt adják hírül a Bécsből hazajött delegátusok. Schönaich már rövid idő múlva elhagyja állását.

A bankszabadalom meghosszabbítása tárgyában ma délután folytatják a tárgyalásokat.

A horvát választások dolgában referált ma a miniszterelnöknek a horvát bán.

Nagyon liberálisnak akar látszani a kultuszminiszter. E hó 31. én több munkapárti képviselő kíséretében Szászvárosba utazik az ottani református kollegium felavatására és ott egy nagyobb szabású beszédet fog mondani.

Hírek mindenfelől.

Vilmos császár Brüsszelbe érkezett látogatásra. A császár látogatása ellen 1500 szocialista nagy utcai tüntetést rendezett.

Gyújtogattak a tűzoltók Zassovitz poroszországi faluban. A községben 400 ház leégett és a vizsgálatnál kiderült, hogy a tüzet a község tűzoltói okozták, hogy a zür-zavarban szabadon rabolhassanak.

Hármas ikret szült ma egy napszámos asszony a budapesti nőgyógyászati klinikán.

Erősd marostordai főispán ügyének megvizsgálására Betegh András torda-aranyosi főispánt küldötte ki a belügyminiszter.

Gyilkosság szerelemföltésből.

A Bácskai Hirlapból vettük a következő tudósítást:

A szombati esküdtszéki tárgyalás érdekesség szempontjából kétségkívül felülmulta az eddigieket. Egy gyilkos ült a vádlottak padján, aki megölte, megfojtotta a kedvesét — szerelemföltésből.

Budimác Lászlónak hívják a gyilkost. Negyvenesztendő bajai lakos, sütőmester. Nős, gyermektelen, kis vagyona is van.

Ez év július 20-án éjjel Baján Melcer Annát, a kedvesét, ennek lakásán megfojtotta.

Budimác nyolc év óta folytatott szerelmi viszonyt Melcer Annával, aki nejének testvérhuga volt, tehát Budimácnak sógornője. Melcer Anna harminc év körüli, szépnek éppen nem mondható leány volt. Kishegyesen apácázardában nevelkedett, később ő maga is apáca lett. Már a kolostorban is szerelmi viszonyai voltak, sőt már ott anyaságnak nézett elébe, ezért kellett onnan kilépnie. Budimác László szeretőjévé tette a volt apácát, — feleségének nővérét. Eleinte együtt is laktak, később azonban szétmentek és a leány Baján a Patak-utca 5. szám alatt bérelt kis hónapos szobát. Ide járt el Budimác László szerelmi légyotokra.

Az állandóan melegítő

„METEOR“

KÁLYHÁK

a legjobbak és leg-tökéletesebbek!

Keves fűtőanyag, nagy fűtő-képesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak! Kapható úgy egyszerűbb, mint diszesebb kivitelben! Eddig 600.000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva. Óvakodjanak tehát az értéktelen utánzattól!

Eredeti METEOR kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula

kereskedésében kaphatók.

Ez év júliusában megismerkedett Schmidt Károly péksegéddel, aki hamarosan meg is kérte a kezét. Julius 21-ére tűzték ki az eljegyzés napját.

Melcer Anna eldicsekedett elhatározásával Budimácznak, aki ellenezte a házasságot. Emiatt közöttük gyakran perpatvar volt, amelynek hevében Budimác kijelentette, hogy megöli a leányt, ha férjhez próbál menni.

Julius 20-án délután elment Budimác Melcer Anna lakására a Patak-utca 6. sz. alá. A délutánt beszélgetéssel töltötték. Este vacsora után lefeküdtek. Budimác szemrehányást tett a lánynak hűtlenségéről. Majd megvárta míg elalszik, ekkor megragadta torkával és addig szorította, még meg nem halt. Azután az ablakon át elmenekült.

A gyilkosságot csak másnap reggel vették észre a lakók. Budimácot letartóztatták és a szabadkai királyi ügyészség fogházába szállították.

Szándékos emberölés miatt emelt vádat a kir. ügyészség.

A főtárgyalás elnöke dr. Salánky József. Bírák: dr. Jozics Milorád és dr. Denk Tivadar. Ügyész: dr. Vázkó Endre kir. vezető ügyész. Védő: dr. Valentin Emil bajai ügyvéd. Sértett képviselőjében dr. Brenner József városi tiszti ügyész helyett dr. Lányi Ernő jelent meg.

Törvényszéki orvosszakértők: dr. Günther József tiszti főorvos és dr. Váli Gyula.

A tárgyalásra tíz tanu volt beidézve.

Délelőtt a tanukihallgatások tartottak. Dr. Günther József orvosszakértő hosszú beszédben adta elő szakértői véleményét, amely szerint vádlott épelméjű, csak színészkedik a tárgyaláson. Majd délután fél egy órakor Vázkó Endre kir. vezető-ügyész mondott negyed óráig tartó szépen megkonstruált vádbeszédet. Valentin Emil dr. védő főként Günther orvosszakértő véleményére reflektált. Ő beszámíthatatlannak, nem épelméjűnek tartja védencét, akinek a szülei, a testvére is elmebeteg volt és így természeténél fogva terhelt. Felmentését, vagy pedig halált okozott súlyos testisértésben kéri kimondani bűnösnek védencét.

Az elnöki kioktatás után az esküdtek fél órai tanácskozás után hozták meg verdiktjüket, amely szerint erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésben mondották ki bűnösnek a vádlottat. A bíróság a marasztaló verdikt alapján nyolc esztendei fegyházra ítélte Budimác Lászlót. Enyhítőnek vették büntetlen előéletét és beismerését, viszont súlyosbítnak, hogy a gyilkosságot védtelen, alvó egyéneken és hozzá sógornőjén követte el. Az ítélet ellen vádlott és védője semmi ségi panasszal éltek a kir. Kuriához.

Nem akarjuk az esküdtek verdiktjét bírálni, de nekünk, akik a tárgyaláson ott voltunk és azt végighallgattuk, az a meggyőződésünk, hogy a vádlott nem épelméjű. Elismerjük, hogy Günther József dr. nagyon szép beszé-

det mondott épelméjűsége mellett, de nekünk ellenkező véleményünk van. Eltekintve attól, hogy vádlottnak, a tanuk vallomása alapján örült volt az apja, az anyja, a testvérbátyja, ő maga is a tárgyaláson úgy viselkedett, mint egy teljesen abnormális, terhelt, örült egyén. Tanuk vallották pl. hogy vádlott sokszor órákig meztelenül az utcán őrjöngve szaladgált. Az ilyen ember tehát nem lehet épelméjű.

NAPIHIREK

Diftéria-járvány dühöng György (Gyurty) pusztán. Alig van ház, ahol ne volna egy-két beteg gyermek. Igen sok házból teljesen kihaltak a gyermekek. Mint tudósítónk jelenti, egy családban tegnapelőtről tegnapra három gyermek halt meg. A hatóság erélyesen hozzálátott a védekezéshez és a veszedelmes betegség elnyomásához.

Hulló falevél, Zerkovitznak ezen bájos dala, melyből két hónap alatt hatvanezer példány fogyott el *Iff. Wagner* Antal könyvkereskedésében, Baján kapható.

Uj szerkocsi és egy motoros fecskendő vásárlását határozta el az önkéntes tűzoltóság. A szerkocsi megvételével dr. Fehér Lőrinc főparancsnokot, Bajay Péter elnököt, dr. Nyiraty Jánost és Mayer Józsefet bízták meg. — A motoros fecskendőt csak akkor fogják megvenni, ha erre fedezet lesz.

A tűzoltóság szervezése. Egyszer, valamikor régen, amikor a Szállás-városon nagy tűz pusztított és elhamvasztott vagy negyven házat, a nádfedelű házak fellobanó lángja mellett nagy hirtelen bizottságot küldött ki a törvényhatósági bizottság, amelynek a tűzoltóság újra-szervezése a hivatása. A bizottság néha ülésezett, gyakran nem ülésezett és végül szépen elaludt. Most aztán újra életre keltik az alvó bizottságot, hogy szervezze már meg azt a bizottságot. Ma délután évek letelte után ismét ülést tartott a bizottság. Az ülésnek alighanem egyéb eredménye se lesz, mint egy félices — jegyzőkönyv. — A tűzoltóság foglalkoztatja ma délután a nyugdíjügyi bizottságot is. Arról van szó, hogy a hivatásos tűzoltókat felvegyék a nyugdíjállományba.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101

Eladó szőlők.

Első rendű karban levő fajszezők, épületekkel, a városhoz közel, öttől—hét holdas tagban, esetleg holdanként is elparcellázva eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség.

Igen tisztelt Hölgyeim!

Az összes

RUHA- DISZEK

mindenféle színben és minőségben, eredeti

PÁRISI MODEL DOLGOK

megérkeztek és megtekinthetők:

SCHÖFFER-FÉLE

:: ÁRUHÁZBAN ::

Egy 3 szobás modern

emeleti lakás

azonnal kiadó.

Bővebbet: **Taubner Fülöp** alkusz nál Baján.

MEGDÖBBENTŐ

olcsó árakon és jó minőségben szerezhet be

.. HÁZTARTÁSI CIKKEKET ..

seprő és kefe árukat,

linoleum padló-festéket,

olaj- és lakfestékeket,

.. .. illatszereket .. ..

Huszár József

festék-kereskedésében

== BAJA, FÖTÉR. ==

.. A takarékpénztár épületében ..

.. Cipő-krém lerakat ..

KOBRAK CIPŐK

NAGYGYARI RAKTARA

Lázár Sámuelnél.

RAKTARON TART MINDEN FAJTA CIPŐT
A LEGJOBB KIVITELBEN

A legjobb minőségű

bécsi gázgyári diókokszt és porosz szalonszén

GRAUAUG BANKHAZNÁL KAPHATÓ.

NAPONTA
FRISS KÓSER VIRSLI.

Van szerencsém a nagyérdemű vevő közönség szíves tudomására hozni, hogy **Madách Imre-utca 1. sz. alatt** (özv. Weinberger Salamonné úrasszony házával szemben.) levő lisztüzletemben

NAPONTA FRISS
KÓSER VIRSLI,

nyelv, füstölt husok és mindenféle finom **füstölt csemege husok** kaphatók.

A nagyérdemű közönséget biztosíthatom, hogy mindig a legjobb friss áruval fogom kiszolgálni.

Szíves rendelését kérve vagyok tisztelettel

Berger Illés

Liszt és füstölthúsárú üzlete.

Negrendelések a 137. számú telefon állomáson is felvételnek.

Nánay Lajos
könyvnyomdája
— Baján. —

Könyvnyomdai munkák izléses, gyors és jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatványraktár!

Telefon 115.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

10-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

jelzálogkölcsönöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltebb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

Világhírű jó olcsó ásványvizek!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy gróf Schönborn Buchheim Károly beregmezei Szolyva-Hársfalvai uradalmának **Szolyvai, Luhi Erzsébet és Polenai gyógyforrás vizeinek** B a j a és vidékére kizárólagos lerakatát megkaptam és azt a Zichy Bódog-téren levő üzleti helyiségemben árusítom.

Ezen vizek dr. Kéti, dr. Bókai, dr. Widerhoffer tanár urak és számos más orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatnak. Tájékoztató felemlitem, hogy vegyi alkatrészek összehasonlítása és a tapasztalt gyógyhatás alapján előkelő szakferfiak szerint a **Szolyvai** teljesen egyenrangú a Bilinivel, a **Luhi Erzsébet** a Gishhüblivel, a **Polenai** a Krondorfival, s izre, hatásra nézve is teljesen megegyeznek. — Kitűnő sikerrel ajánlatnak **köszvény, hólyag és izületi szervek bántalmainál, vesebaj, cukorbetegség, a torok és tüdővésznek bajai, epékó és gyomorbetegségek ellen.** Egészségesnek kitűnő ízű ital. Igen üdítő viz különösen bor, cognac és citromsavval vegyítve. — Mindezeket ládámban hozom forgalomba és pedig: Szolyvai 1 láda (60 1/2 literes üveg) **15—** kor.

Luhi Erzsébet 1 láda » » » » **12-60** »

Polenai 1 láda » » » » **12-60** »

Vidékre szállítva 1 koronával olcsóbb 60 üvegenként. Az üres üvegeket ládával együtt 2-50 kor.-ért visszaveszem s így ezen kitűnő gyógyhatású vizek üvegenként csak **17 fillérbe kerülnek** és teljesen pótolják az eddig használt drága vizeket.

Ládánként és félládánként nálam, üvegenként pedig vendéglőkben, kávéházakban és fűszerüzletekben kaphatók.

Szíves rendeléseket kér

Zwillingern Arnold

fűszer, festék és ásványvizkereskedő.

Tessék próbarendelést tenni! Ugyanott tanulók felvételnek.

Világszerte híres a borszéki Gyógyfürdő!

A »FÓKUT« vize a legkellemesebb italu, legszénsavdusabb üdítő ásványviz, ugy magában, mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A »KOSSUTH-KUT« vize kitűnő összetételű alkalikus vasas savanyuviz, gazdag vas és mésztartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénységnél, továbbá az angolkór és görvélykórnál.

A »BOLDIZSÁR-KUT«-i gyógy-borviz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti viz, de kitűnő sikerrel használtatik a vese-, húgyhólyag-, köszvény-bántalmak ellen, a légző és emésztőszervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél megakadályozza húgyhomok lerakódását.

Nagy lithium tartalma. Húgyhajtó hatása. Szénsavdus. Csiramentes.

Utolsó vasuti állomás Déda, Posta, távirtda és telefon helyben. Kapható minden nagyobb fűszer- és csemegeüzletben, vendéglőben.

A borszéki gyógyborviz főraktára B a j a és vidéke részére:

Stampfl Jenő

cégnél. Ugyisint minden bel- és külföldi ásványvizek a legelőnyösebb árakon kaphatók. Telefon 81. szám.